

Selected records from the State Archives in Gorzów Wielkopolski RG-15.290M

United States Holocaust Memorial Museum Archives
100 Raoul Wallenberg Place SW
Washington, DC 20024-2126
Tel. (202) 479-9717
e-mail: reference@ushmm.org

Descriptive summary

Title: Selected records from the State Archives in Gorzów Wielkopolski

Dates: 1910-1943

Accession number: 2013.261

Extent: 3 microfilm reels

Repository: United States Holocaust Memorial Museum Archives, 100 Raoul Wallenberg Place SW,
Washington, DC 20024-2126

Languages: Polish
German

Scope and content of collection

Contain selected records from files of the towns Brójce, Pszczew and Gorzów Wielkopolski, created during the pre-war period, as well as in the first years of WWII. The materials from 1933-39 refer to the election of the Jewish community (list of members of the community in Gorzów), religious schooling, holidays and Jewish graveyards. Records from the period after 1939 relate to anti-Jewish orders, as well as press cuttings and personal questionnaires related to Kennkarte (from the town of Pszczew).

Administrative Information

Restrictions on access: No restrictions on access.

Restrictions on reproduction and use: Reproduction of more than 100 pages of copies of documents for researchers or other institutions requires a written permission of the General Director of the State Archives of the Republic of Poland. Publication of more than 10 complete documents in an individual work requires the written authorization of the General Director. The Museum may not publish any archival material obtained from the General Director, including specific archives under his control, on the Internet, the World Wide Web, or any other publicly accessible on-line network without the written permission of the General Director. Citation of the materials in any

publication must refer to the Museum and the Polish State Archives and must include the name of the archival group and catalogue number of the originals.

Preferred citation: Preferred citation for USHMM archival collections; consult the USHMM website for guidance.

Acquisition information: Source of acquisition is the Archiwum Państwowego w Gorzowie Wielkopolskim (State Archive in Gorzów Wielkopolski). The United States Holocaust Memorial Museum Archives received the filmed collection via the United States Holocaust Museum International Archives Project in Dec. 2013.

Existence and location of originals: Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim

Processing history: Processed by Aleksandra Borecka, 2013.

System of arrangement

Arranged in three series:

1. Records of the city Brójce;
2. Records of the city Pszczewa;
3. Records of the city Gorzów Wielkopolski.

Indexing terms

World War, 1939-1945--Atrocities--Poland.
Jews--Poland--Religious life--20th century.
Jewish religious education--Poland--History--20th century.
Jews--Legal status, laws, etc.--Poland--Gorzów Wielkopolski.
Jews--Legal status, laws, etc.--Poland--Brójc
Poland--History--German Occupation, 1939-1945.
Gorzów Wielkopolski (Poland)
Brójce (Poland)
Pszczew (Poland)
Clippings (Books, newspapers, etc.)
Registers.
Questionnaires.
Correspondence.

CONTAINER LIST

Reel List:

Reel Number	File number
1	Akta miasta Brójce 526, 527

1	Akta miasta Pszczewa 309, 332
2	Akta miasta Grzowa Wielkopolskiego 5312, 5347, 5348, 5349, 6636, 6637, 6638
3	Akta miasta Grzowa Wielkopolskiego 6640, 6641, 6642, 6643, 6644, 6649, 7924

Inventory:

Reel no:	No and name of the collection:	No of the files and the content:
1	203, Akta miasta Brójce 1793-1945	<p>526, Angelegenheiten der Juden 1910-1932 (sprawy dotyczące świąt żydowskich, cmentarza – korespondencja)</p> <p>526, Angelegenheiten der Juden 1910-1932 (Matters related to Jewish holidays, graveyard – correspondence)</p>
1	203, Akta miasta Brójce 1793-1945	<p>527, Angelegenheiten der Juden 1934-1942 (dotyczy kontroli zebrań żydowskich i reprezentowania żydowskich interesów przez aryjskich adwokatów, bojkotu Żydów, stosunku prawnego do żydowskich towarzystw religijnych, zarządzenie policyjne o oznakowaniu Żydów).</p> <p>527, Angelegenheiten der Juden 1934-1942 (refers to the inspection of Jewish meetings and representation of Jewish affairs by Aryan consels, boycotting Jews, the legal regulations governing the Jewish religious federations, police orders to mark Jews).</p>
1	202, Akta miasta Pszczewa 1800-1942	<p>309, Wähler der Jüdische Gemeinde 1920-1938 (wybory do zarządu gminy, listy członków gminy i kandydatów do zarządu, sprawy dotyczące wydawania paszportów, sprawy szkolne i pismo w sprawie ustawy o stosunku prawnym żydowskich związków religijnych).</p>

		309, Wähler der Jüdische Gemeinde 1920-1938 (elections to the communal government, lists of members of the community and candidates to the board, the matters concerning making out passports, schooling and a letter related to the law regulating legal regulations governing the Jewish religious federations).
1	202, Akta miasta Pszczewa 1800-1942	<p>332, Anträge auf Kennkarten der Juden 1938-1943 (ankiety osobowe wypełnione przed wystawieniem kennkarty, jedna ankietka ma dwie strony, zawiera zdjęcie, odciski palców, imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, stan rodzinny, zawód, znaki szczególne).</p> <p>332, Anträge auf Kennkarten der Juden 1938-1943 (personal questionnaires filled in prior to making out Kennarte, one for has two pages, contains a photo and fingerprints, first name, last name, address, family status, occupation and peculiarities).</p>
2	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	<p>5312, Jüdischen Religionsunterricht in der Schulen (Dotyczy nauki religii żydowskiej w szkołach średnich i wyższych, 1926-1936).</p> <p>5312, Jüdischen Religionsunterricht in der Schulen (refers to the religion lessons in secondary schools and universities, 1926-1936).</p>
2	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	<p>5347, Jüdischen Religionsunterricht in der Schulen (sprawy pokrycia kosztów nauczania religii, wykaz dzieci żydowskich chodzących do szkoły, listy z nazwiskami, datami urodzenia i klasami do których dzieci uczęszczały, 1918-1944).</p> <p>5347, Jüdischen Religionsunterricht in der Schulen (the matters concerning covering the cost of religion lessons, a list of Jewish school children, name lists with birth dates and courses the children used to attend, 1918-1944).</p>

2	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	<p>5348, Bestimmungen über den Schulbesuch von Juden (sprawy szkolne – gdzie powinny uczyć się dzieci żydowskie, Żydzi nie mogą nauczać młodzieży aryjskiej, zarządzenie nakazujące Żydom w Rzeszy utworzenie jednej organizacji: Reichsvereinigung der Juden, 1937-1938).</p> <p>5348, Bestimmungen über den Schulbesuch von Juden (school matters – where the Jewish children should learn, Jews are not supposed to teach Aryan youth, an ordinance ordering Jews in Reich to establish one organization: Reichsvereinigung der Juden, 1937-1938)</p>
2	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	<p>5349, Befreiung der Schulkinder vom Religionsunterricht/Moralunterricht (w sprawie nauczania religii w szkołach, dotyczy nie tylko religii żydowskiej, 1936).</p> <p>5349, Befreiung der Schulkinder vom Religionsunterricht/Moralunterricht (refers to teaching religion at schools, doesn't refer Jewish religion only, 1936).</p>
2	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	<p>6636, Zakaz chowania Żydów na cmentarzu komunalnym, ustawa z 30.03.1938 o stosunku prawnym Jüdische Kulturvereinigung, 1937-1939).</p> <p>6636, Prohibition of burying Jewish on a comunal cemeteries, the law of March 30,1938 about the legal regulation concerning Jüdische Kulturvereinigung, 1937-1939).</p>
2	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	<p>6637, Korespondencja urzędowa, wykaz członków gminy żydowskiej z podaniem miejsca zamieszkania, zawodu, od kiedy należy do gminy – lista zawiera 100 nazwisk, 1926-1935).</p> <p>6637, Official correspondence, a list of members of the Jewish community quoting address, occupation, since when they</p>

		belong to the community – the list consists of 100 names, 1926-1935).
2	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	6638, Sprawy administracyjno-kadrowe gminy , wybory do zarządu, uzupełnienie statutu, korespondencja, 1928-1937. 6638, Matters of administration and personnel of the community, election to the board, addendum to the statute, correspondence, 1928-1937.
3	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	6640, Wybory do zarządu gminy , korespondencja z różnymi władzami miasta, 1931-1939. 6640, Election to the board of the community, correspondence with various authorities of the town, 1931-1939.
3	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	6641, Dotyczy stosunku gminy żydowskiej do rabina , wynagrodzenia za lekcje religii, rozliczenia rocznego, 1918-1932. 6641, Refers to the attitude of Jewish community to rabbi, remuneration for religion lessons, annual settlement, 1918-1932.
3	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	6642, Dotyczy zatrudnienia nauczyciela i kantora Karla Stern'a przez gminę żydowską i ustalenia wysokości jego pensji, 1926. 6642, Refers to the employment of Karl Stern, the teacher and cantor by the Jewish community and settlement of his salary, 1926.
3	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	6643, Zakup działki (prawdopodobnie pod cmentarz), szkic parceli, 1936-1942. 6643, The purchase of a plot (probable for a graveyard), a layout of the plot, 1936-1942.
3	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	6644, Dotyczy darowizny pieniężnej dla gminy od Hugo Cohn'a, 1922. 6644, Refers to the financial endowment for the community by Hugo Cohn, 1922.

3	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	<p>6649, Dotyczy cmentarza żydowskiego, pomników i nagrobków, zawiera broszury, np. „Neugestaltung des Friedhofwesens”, Berlin 1937, „Friedhof und Grabmal. Richtlinien für die Gestaltung des Friedhofes Und Musterfriedhofsordnungen vom 27 Januar 1937”, Berlin 1937, ponadto reklama tablic nagrobnych z ich fotografiami z 1938.</p> <p>6649, Refers to the Jewish graveyard, monuments and tombs – it contains brochurs, e.g. „Neugestaltung des Friedhofwesens”, Berlin 1937, „Friedhof und Grabmal. Richtlinien für die Gestaltung des Friedhofes und Musterfriedhofsordnungen vom 27 Januar 1937”, Berlin 1937, besides, an advert of tombs along with their photos of 1938.</p>
3	30, Akta miasta Gorzowa Wielkopolskiego 1602-1945	<p>7924, Zarządzenia antyżydowskie, głównie dotyczące wynajmowania Żydom i od Żydów mieszkań z maja 1939, wycinki prasowe, dzienniki prawne, spisy domów pozostających na dzień 16.06.1939 w posiadaniu Żydów.</p> <p>7924, Anti-Jewish orders, mainly referring to renting flats to Jews and from Jews of May 1939, press cuttings, legal journals, lists of houses owned by Jews as for June 16, 1939.</p>

